

HRVATSKI SABOR
Odbor za obitelj, mlade i sport

Zagreb, 3. svibnja 2016.

Informacija za medije

NOVA STRATEGIJA VIJEĆA EUROPE ZA PRAVA DJETETA

Odbor za obitelj, mlade i sport, na inicijativu i u suradnji s pravobraniteljicom za djecu, organizira prezentaciju „Strategija Vijeća Europe za prava djeteta od 2016. do 2021. – novi okvir i poticaj za unapređivanje prava sve djece“, u Hrvatskome saboru 4. svibnja 2016. u dvorani Josipa Šokčevića (Mala vijećnica), u 11.00 sati.

Predstavljajući „**Strategiju Vijeća Europe za prava djeteta od 2016. do 2021.**“ Odbor za obitelj, mlade i sport želi **okupiti ključne dionike** u društvu za ostvarivanje prava djece te pozvati na zajedničko djelovanje i suradnju u primjeni novog europskog strateškog dokumenta, kao temeljnog alata za sustavno i ciljano poboljšavanje stanja prava djece u Republici Hrvatskoj.

Uvodno će o Strategiji izvijestiti pravobraniteljica za djecu Ivana Milas Klarić, predstojnica UNICEF-ovog ureda za Hrvatsku Valentina Otmačić i Marina Trbus iz Udruge roditelja „Korak po korak“. Nakon uvoda očekuje se rasprava predstavnika nadležnih tijela i institucija, organizacija civilnog društva, akademske zajednice, stručnjaka i svih drugih zainteresiranih koji mogu pridonijeti daljnjem unapređivanju i podizanju razine zaštite prava djece u Hrvatskoj.

Nova Strategija VE za prava djeteta 2016. – 2021. novi je strateški dokument, koji je Vijeće ministara Vijeća Europe prihvatilo početkom ožujka ove godine. Strategija je službeno proglašena na konferenciji visoke razine Vijeća Europe, održanoj 5. i 6. travnja u Sofiji, kao temelj djelovanja u zaštiti prava djece u sljedećem razdoblju u svih 47 zemalja članica. To je već treća Strategija za prava djece Vijeća Europe od 2009. godine, čime se u zemljama VE potiče aktivno i kontinuirano djelovanje na punom ostvarivanju UN-ove Konvencije o pravima djeteta te brojnih europskih dokumenata.

Nastala kao rezultat opsežnih konzultacija s državama članicama, civilnim društvom, pravobraniteljima za djecu, međunarodnim organizacijama, stručnjacima i samom djecom, ova Strategija navodi i očekivane ishode i rezultate za svako područje, kako bi se njezini učinci mogli pratiti i vrednovati. Prva evaluacija ostvarivanja nove strategije uslijedit će nakon tri godine provedbe.

Strategija ističe pet glavnih ciljeva i područja u kojima je potrebno zajamčiti prava svakom djetetu i **dosegnuti svako dijete**. To su: 1. Jednake mogućnosti za svu djecu; 2. Sudjelovanje sve djece; 3. Život bez nasilja za svu djecu; 4. Pravosuđe prilagođeno djetetu - za svu djecu; 5. Dječja prava u digitalnom okružju.

1. Jednake mogućnosti za svu djecu

Svako dijete ima pravo na odgovarajući životni standard i socijalnu zaštitu. Unatoč tome, mnoga djeca, čak i u bogatijim zemljama, pogođena su siromaštvom i isključenošću. Osobito su pogođene ranjive skupine poput „djece u pokretu“, odnosno djece migranata, djece u institucionalnoj skrbi, djece s teškoćama u razvoju, djece pripadnika manjina i djece čiji su roditelji u zatvoru, koja se dodatno susreću s diskriminacijom u raznim područjima života. Strategijom se zato poziva zemlje članice VE da svoje zakonodavstvo usklade s pravnim standardima Vijeća Europe i Europskom socijalnom poveljom.

2. Sudjelovanje sve djece

Djeca imaju pravo izraziti svoje mišljenje i sudjelovati u odlukama koje se odnose na njih i utječu na njihov život. Dječja mišljenja, u skladu s njihovom dobi i zrelosti, trebaju se uzeti u obzir pri izradi, primjeni i vrednovanju propisa, politika i svih postupaka koje se odnose na djecu. Pritom je važno osigurati da ovo pravo bude dostupno svakom djetetu, a posebnu pažnju valja posvetiti djeci u ranjivim situacijama (siromašna, u institucionalnoj skrbi, s teškoćama u razvoju, romska djeca, „djece u pokretu“, djeca čiji su roditelji u zatvoru). Važno mjesto promicanja sudjelovanja/participacije djece je škola. Vijeće Europe izradit će smjernice i instrument za sustavnu procjenu sudjelovanja djece u raznim područjima života.

3. Život bez nasilja za svu djecu

Države moraju jamčiti zaštitu djece od svih oblika tjelesnog i psihičkoga nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje i iskorištavanje. VE poziva svoje članice da zabrane i dosljedno sprečavaju tjelesno kažnjavanje djece u školi i drugim institucijama te u obiteljskome domu te da podupiru promicanje nenasilnog discipliniranja djece i pozitivnog roditeljstva. Posebno se ističe uloga obrazovanja u sprečavanju vršnjačkoga nasilja u školama, nasilja preko interneta, homofobnog i drugih oblika nasilja. VE poziva da sve države ratificiraju njegovu Lanzarotsku konvenciju o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja te Instanbulsku konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, kao važne instrumente u zaštiti djece od nasilja.

4. Pravosuđe prilagođeno djetetu - za svu djecu;

Mnoga djeca na različite načine dolaze u kontakt s pravosuđem. Nažalost, pravosudni sustav još nije u dovoljnoj mjeri prepoznao potrebe djece i nije se prilagodio njihovim potrebama. Zato VE poziva sve svoje članice da primijene Smjernice Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci u građanskim, upravnim i kaznenim postupcima. Pritom je u svim postupcima važno osigurati primjenu načela zaštite najboljeg interesa djeteta, a za djecu koja su u sukobu sa zakonom osigurati da se mjera lišavanja slobode primjenjuje samo kao krajnja mjera i u što kraćem trajanju.

5. Dječja prava u digitalnom okružju

Internet je postao sastavni dio života djece te sva djeca imaju pravo učiti, igrati se i komunicirati putem interneta i pritom biti zaštićena od nasilja, govora mržnje, radikalizma, seksualnog zlostavljanja i drugih rizika. Glavni izazov je osigurati djeci pravo sudjelovanja u digitalnom svijetu, uz istovremenu zaštitu i osiguranu potporu za svako dijete. Pritom je potrebno osnaživati i djecu i odrasle, a Vijeće Europe pružit će podršku kroz razvoj smjernica o integriranom pristupu dječjim pravima u digitalnom okružju te kroz razvoj obrazovanja za digitalno građanstvo.